

NOORDZEEOVERLEG

Noordzeeoverleg

www.noordzeeoverleg.nl

Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL)

Rijnstraat 8

Postbus 20901

2500 EX Den Haag

www.overlegorgaanfysiekeleefomgeving.nl

Contactpersoon

E: lieke.alferink@ofl.nl

Datum

31 mei 2023

verslag

Betreft	Samenvattend verslag NZO
Vergaderdatum en -tijd	17-05-2023
Vergaderplaats	New Babylon, Den Haag

---

1 Opening en verslag

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom, in het bijzonder de vertegenwoordiger van de WKC en de vertegenwoordiger van het Watersportverbond.

2 Mededelingen / actualiteit

Nederlandse positie EBS pledge

Er lopen veel processen die samengaan met de EBS pledge, de bespreking van dit onderwerp is daarom verschoven naar 28 juni.

Greater North Sea Basin Initiative (GNSBI)

Met verwijzing naar de NZO strategische bijeenkomst op 19 januari jl. heeft IenW het internationaal initiatief voor de Noordzee op schrift gesteld ten behoeve van geïnteresseerden. De eerste internationale bijeenkomst over dit onderwerp vindt eind mei plaats, deze bijeenkomst is op DG niveau. De notitie die gedeeld is kan worden gedeeld met internationale partners, dit geldt ook voor partijen uit het VK.

Voortgangsrapportage NZO

De voortgangsrapportage 5, periode november 2022 – mei 2023. Deze is bijna afgerond, op het moment ligt er nog een aantal opmerkingen vanuit het Rijk, deze worden bekeken door de voorzitter. Daarna wordt de rapportage afgerond en kan deze op tijd worden gedeeld met de minister van IenW zodat deze aangeboden kan worden aan de Tweede Kamer.

Opvolging gesprek van Staatssecretaris Vijlbrief met Voorzitter NZO en NGO's

Dit gesprek wordt gepland.

Zonnecollectoren op zee

Het ministerie van EZK heeft een subsidieregeling voor zonnecollectoren op zee aangekondigd. Dit is via een snelle procedure gegaan, en het onderwerp is geland in het 'voorjaarspakket klimaat'. Hiervoor is €45 miljoen vrijgemaakt, ook op het gebied van innovatie. Het gaat om een klein ruimtebeslag voor de realisatie van 3 GW. De overwegingen zijn dat er door dubbelruimtegebruik ruimte kan worden gewonnen (koppelkans).

Er wordt geconcludeerd dat dit onderwerp op de agenda van de WG gebiedspaspoorten en medegebruik moet worden behandeld, zodat aandachtspunten kunnen worden mee gegeven. Wellicht in een combinatie bijeenkomst van de werkgroep energie v.w.b. het onderwerp BBT.

Vanuit verschillende partijen wordt er aangegeven dat zij verrast zijn door dit onderwerp. Vanuit de NGOs wordt er gevraagd wat de kennishiaten zijn over de ecologische impact bij de aanleg van deze parken. Vanuit het Rijk wordt er gereageerd dat over de invulling van het plan verder gesproken kan worden. Vanuit de energie sector wordt aangegeven dat deze ontwikkeling een grote stap vooruit is voor het energiesysteem op zee.

Vanuit de scheepvaart wordt er aangegeven dat er eind mei nog een bijeenkomst wordt georganiseerd door de Scheepvaart Advies Commissie. Vanuit de NGOs wordt gevraagd in hoeverre natuur wordt meegenomen in dit gesprek, aangezien natuur ook een van de medegebruiksvormen is. Er wordt aangegeven dat in de gaten moet worden gehouden dat deze werkgroep niet parallel gaat lopen met de NZO werkgroep medegebruik en gebiedspaspoorten.

BAR

Het geld voor de visserij uit de BAR is niet aangetast. Voor het bedrijfsleven is er onderuitputting, er is een verzoek ingediend om het geld over te hevelen naar de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit.

3 Internationaal en Klimaatplan

Top Oostende 24 april 2023, met verklaringen MP's en ministers van Energie, Klimaatplan minister Jetten (Rijk). Met inbegrip van target grid/ LionLink.

Voor dit agendapunt wordt ook verwezen naar de stukken over GNSBI.

De Top van Oostende is de opvolging van de Top in Esbjerg (2022). Nederland gaat in november een ministeriële bijeenkomst organiseren. De verklaringen van de Top in Oostende zijn op het moment nog niet publiek maar worden nog gepubliceerd. Het kan gezien worden als een politieke zegel op wat de ambitie is. Belang van natuur en energie transitie in balans brengen is naar voren gebracht. Over Lionlink wordt toegelicht dat in de toekomst een windpark gekoppeld kan worden aan twee landen. Post brexit is het een uitdaging, TenneT gaat dit project uitvoeren. Ruimtelijke inpassing is zeer gering.

TenneT vult aan dat er op deze wijze beter gebruik kan worden gemaakt van het energienet, en het heeft een positieve invloed op de leveringszekerheid en de flexibiliteit van het systeem. Naast de Lionlink is TenneT ook bezig met het Target Grid. Dit onderwerp wordt op het volgende NZO op de agenda gezet. NWEA vult aan dat de top in Oostende een groot succes was, de urgentie is heel erg hoog en daar wordt ook naar gehandeld.

Vanuit de NGOs wordt aangegeven dat zij graag meer inzicht willen hoe ecologie wordt meegenomen bij de Europese ontwikkelingen op dit onderwerp. Vanuit het Rijk wordt gereageerd dat er veel speelt op het vlak van biodiversiteit op Europees niveau. Vanuit Nederland is de uitvoerbaarheid van de regels die nu worden ontwikkeld een belangrijk speerpunt, hier wordt op dit moment over onderhandeld. Dit punt wordt tijdens het volgende NZO op de agenda gezet.

4 EU richtlijn hernieuwbare energie

De EU Renewable Energy Directive III (verordening), wordt vandaag vastgesteld. In deze richtlijn zitten ambitieuze targets voor waterstof maar ook voor windenergie op zee. Verder worden er ook afspraken gemaakt voor een versneld vergunningskader. Vanuit het Rijk is de

balans tussen energie en natuur cruciaal, deze richtlijn wordt in samenspraak met de verschillende departementen verder uitgewerkt en geïmplementeerd.

5 Tussentijdse evaluatie NZA en "Transitiefonds"

In de vergadering van 12 april is het voorstel voor de aanpak vastgesteld voor de tussentijdse evaluatie die overeenkomstig de bepalingen plaatsvindt halverwege de looptijd van het "Transitiefonds" in 2023.

Dit onderwerp is in het vorige NZO al behandeld, dit is vastgesteld. Waar aandacht voor moet zijn is het informeren en betrekken van het NZO bij het "Transitiefonds". Hier wordt op een later moment op teruggekomen.

6 NZO werkgroepen

1. NZO werkgroep Beschermd gebied

In de werkgroep is een document besproken met daarin opgenomen de gebieden die bij de bepaling van nieuwe beschermde gebieden (van 13,7% naar 15%) ter beoordeling op tafel liggen.

De bespreking van dit document in de werkgroep is afgerond.

Zoals eerder besproken zal het document worden gebruikt bij het trechteren van gebieden tot de 1,3%, nadat de saneringsregeling voor de kottervisserij in de zomer 2023 is gesloten en overeenkomstig art. 4.49 van het NZA. In de werkgroep is de termijn open gesteld voor het invullen van het format voor de implementatie van NZA artikel 4.38. Partijen is verzocht voor 17 mei gegevens voor het format aan te leveren bij LNV.

2. NZO werkgroep Energie en Infrastructuur

De werkgroep legt aan het NZO ter vaststelling voor:

- De interim afspraken voor de toepassing van BBT op windenergie op zee
  - De opdrachtschrijving voor de studie naar BBT, met als doel een beschrijving en afwegingskader op te leveren voor de verschillende soorten infrastructuur in/op de Noordzee
- Beide stukken worden vastgesteld door het NZO en kunnen worden uitgezet.

Verder wordt een toelichting gegeven op het voorstel van de Europese Commissie voor de "Net Zero Industry Act" en het Nederlands BNC-fiche. Er worden zorgen gedeeld vanuit de werkgroep.

Toelichting door het Rijk/EZK en door Element NL. Het voorstel is in een grote snelkookpan tot stand gekomen. Er zijn nog veel vragen bij dit voorstel, deze vragen worden meegenomen naar de besprekingen in Brussel. De reactie van EZK op de schriftelijke vragen die door de werkgroep zijn geformuleerd en kunnen al gedeeld worden.

3. NZO werkgroep gebiedspaspoorten en medegebruik

Op 8 maart heeft het NZO verzocht informatie te geven over de behandeling van NZA art. 4.1 (gebiedspaspoorten – algemeen). De door het secretariaat opgestelde inventarisatie art. 4.1 is op 25 april besproken.

Deelnemers aan de werkgroep beschouwen art. 4.1 verschillend. Het artikel wordt vaak of juridisch of inhoudelijk beschouwd.

De inventarisatie en de oplegnotitie bevat verschillende besprekingspunten en overwegingen vanuit de werkgroep. Het NZO wordt richting gevraagd voor de verdere behandeling van art. 4.1 met het oog op de implementatie van het artikel.

Een van de punten die naar voren wordt gebracht is dat met art. 4.1. gezocht wordt naar de optimalisatie van doelbereik, dit als positieve benadering i.p.v. impact vermindering zoals dat in de MER gebeurt. Vanuit het Rijk wordt aangegeven dat een van de aandachtspunten is dat er niet wordt begonnen met een leeg vel papier, er zijn al bestaande verantwoordelijkheden van de ruimtelijke indeling op zee. Daar moet oog voor zijn. Vanuit de visserij wordt aangegeven dat medegebruik het sleutelwoord is voor de oplossing, hiervoor moet ruimte zijn. Er wordt aangegeven dat de werkgroep er niet uit komt, maar er wordt wel geraakt aan de kern van het NZA hoe je op specifieke locatie keuzes maakt.

Vanuit het Rijk wordt er gewezen op de Kamerbrief over de visie op medegebruik, die wordt gedeeld met de Kamer en is besproken in de werkgroep.

4. NZO werkgroep Voedseltransitie

De werkgroep voedseltransitie kwam op 9 mei bijeen. Gesproken is over de garnalenvisserij, het VIN (innovatienetwerk) met de bijbehorende financiën en de transitiepaden. In aansluiting is gezamenlijk overleg over medegebruik gevoerd. Vanuit de visserij wordt er aangegeven dat er meer regie nodig is op dit onderwerp, het zorgt nu voor verwarring en ook het perspectief komt niet. Dit moet voorkomen worden en baart zorgen.

7 MONS

Presentatie over de 'Staat van de Noordzee' (NZA art. 7.9) door de programma manager van het UB-MONS. Tijdens de presentatie wordt toegelicht hoe er invulling is gegeven aan de opdrachtschrijving die door het NZO is opgesteld. In juni wordt er een besluit genomen over de binnengekomen offertes. Hoe de vorm er uit komt te zien staat nog open.

8 Kamerbrief "Strategie ter bescherming van de Noordzee-infrastructuur"

Het Rijk geeft een korte presentatie over de Kamerbrief van 8 februari 2023.

Er wordt een korte toelichting gegeven op het programma, in het programma zijn verschillende thema's geïdentificeerd die nu spelen en die voor de toekomst van de Noordzee relevant zijn. Er wordt kort ingegaan op hoe de organisatie is opgezet, en dat er een klankbordgroep wordt vastgesteld. Dit programma werkt toe naar een veiligheidsagenda voor de Noordzee. De ontwikkelingen op dit thema worden ook meegenomen in de partiele herziening van het Programma Noordzee.

9 Communicatie

Er zijn geen opmerkingen over de communicatie.

10 Rondvraag ter afronding NZO

Er zijn geen punten voor de rondvraag

11 Sluiting

De voorzitter bedankt alle aanwezigen en sluit de vergadering.